

Het veelzijdige Markkanaal

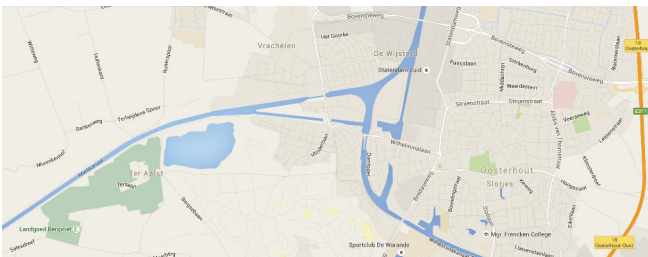
Laura Kragten

Onderzoeksvraag

Wat is de functie van het **Markkanaal**?

Gebiedsbeschrijving

Oosterhout is een stad in de provincie Noord-Brabant. Gelegen ten noorden van de gemeente Breda en ten westen van de Gemeente Tilburg. De gemeente heeft een oppervlakte van ruim 73 km². 1,14 km² van dit oppervlak bestaat uit water. Door de gemeente Oosterhout loopt het Wilhelminakanaal. Het Markkanaal verbindt het **Wilhelminakanaal** in Oosterhout met de **Mark** bij Terheijden. Het kanaal is vernoemd naar de Mark, waar hij in uitmond. In 1905 werd het plan aangenomen "tot het aanleggen van een scheepvaartkanaal ter verbinding van de Zuid-Willemsvaart met de rivier de Mark onderling en met de rivier de **Amer**". Het Markkanaal heeft een lengte van ongeveer 6 kilometer en een diepte tussen de 22 en 38 meter^[1]. Rond 1972 werd een knelpunt van het Markkanaal en het Wilhelminakanaal verbeterd en vervolgens werd de rest van het Markkanaal ook verbreedt. Hierdoor heeft het nu een CEMT-klasse van IV^[2].

Figuur 1: Kaart met Oosterhout oostelijk liggend van het Markkanaal. ^[3]

Resultaten

Het kanaal is oorspronkelijk aangelegd zodat de Mark en de Amer verbonden werden. Dit zou de scheepvaart ten goede komen. Nog steeds wordt het kanaal gebruikt als **doorgangskanaal**. Het Markkanaal is een essentiële schakel tussen de vaarwegen in Oost-Brabant en West-Brabant. In 2014 passeerde ruim 2500 binnenvaartschepen de Marksluis. Dit is de enige sluis bij het Markkanaal, er zijn verder nog drie bruggen.

Figuur 2: Marksluis ^[4].

Het kanaal wordt niet alleen door binnenvaartschepen gebruikt. Het kanaal maakt onderdeel uit van de **West-Brabantroute**. Ruim 4400 recreanten maakte gebruik van het Markkanaal in 2014. Het kanaal bevindt zich in **landschapspark De Open Linie**. Langs het oostelijke deel van de vaarweg staan veel bomen. De steile oevers zijn begroeid met bomen en struiken. Hierdoor krijgt het kanaal een landschappelijke uitstraling die aantrekkelijk is voor recreanten. Langs het kanaal zijn ook jachtpaden en fietspaden gelegen. Hierdoor is er op verschillende manieren recreatie mogelijk.

Het Markkanaal speelt niet alleen een rol als doorgangskanaal, maar ook voor de **waterhuishouding** in de regio. Het Markkanaal kan water bergen als de Mark niet genoeg afvoercapaciteit heeft. In het waterhuishoudingsplan van de provincie Noord-Brabant wordt aangegeven dat het gehele kanaal ook als **ecologische verbindingszone** dient. Hiermee maakt het ook deel uit van de GHS (Groene Hoofdstructuur). Door deze functie van de kanaal wordt het kanaal overgedragen van de Rijkswaterstaat Zuid-Nederland aan het Waterschap Brabantse Delta.

Figuur 3: Markkanaal ^[5]

Conclusie

Het Markkanaal biedt verschillende mogelijkheden in gebruik. De oorspronkelijke functie is een doorvoer kanaal tussen Oosterhout en de Mark in Terheijden. Het kanaal wordt niet alleen om zijn economische functie gebruikt. Hij maakt ook deel uit van een landschapspark waar mensen recreëren. Tevens heeft het kanaal ook een functie als het gaat om waterhuishouding.

Referenties

^[1] Rijkswaterstaat, Markkanaal. 24 januari 2016, <http://www.rijkswaterstaat.nl/water/vaarwegenoverzicht/markkanaal.aspx>

^[2] Geri van Ittersum(2015). Markkanaal 100 jaar. *Binnenvaart*, 5. Pagina 27-30.

^[3] Google Maps, 24 januari 2016, www.google.com/maps

^[4] Binnenvaart in beeld, 24 januari 2016, http://www.binnenvaartinbeeld.com/nl/mark_kanaal/mark_kanaal

^[5] Rijkswaterstaat/ Harry van Reeken. 24 januari 2016,
<https://beeldbank.rws.nl>.